

Zezwolenia na usuwanie drzew. Prace pielęgnacyjne.

Listopad 2020

Najważniejsze akty prawne i stosowane skróty

- uop – ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.).
- ustawa ooś, uooś – ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.)
- Kpa - ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.)

Zezwolenie na usunięcie drzewa

- Zasada ogólna: na usunięcie drzewa potrzebne jest zezwolenie (decyzja administracyjna o takiej nazwie) – art. 83 uop
- Od zasady są wyjątki – wymienione w art. 83f uop (długa lista 😞).

Kiedy zezwolenie nie wymagane

Bez zezwolenia można usuwać drzewa:

- których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza:
  - 80 cm - w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego,
  - 65 cm - w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
  - 50 cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew;
- **rosnących na nieruchomościach osób fiz., usuwanych na cele niezwiązane z prowadzeniem dg – tu: zgłoszenie;**
- **usuwanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego;**
- na plantacjach lub w lasach;

- owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków lub na terenach zieleni;
- usuwanych w związku z funkcjonowaniem ogrodów botanicznych lub zoologicznych;
- usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu z obszarów położonych między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym, z wału przeciwpowodziowego i terenu w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału (art. 176 ust. 9 ustawy Prawo wodne – organ Wód Polskich);

- które utrudniają: widoczność sygnalizatorów i pociągów, eksploatację urządzeń kolejowych albo powodują tworzenie na torach zasp - usuwanych npdst decyzji właśc. organu (art. 56 ustawy o transp. kolejowym - starosta);
- stanowiących przeszkody lotnicze, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu (art. 82 ust. 1 pkt 7 i ust. 3 Prawa lotniczego – co ciekawe, ust. 3 wyłącza uop, ale nie dla nieruchomości wpisanych do rej.zab...);
- usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu ze względu na potrzebę utrzymania urządzeń melioracji wodnych ‘szczegółowych’ (pojęcie to nie jest używane w przepisach od czasu wejścia w życie obecnego Prawa wodnego z 2017 r.; poprzednie Prawo wodne z 2001 r. określało tym pojęciem m.in. rowy, drenowania, rurociągi, stacje pomp, groble;

- usuwanych z parku narodowego lub przyrody nieobjętego ochroną krajobrazową;
- usuwanych na podstawie planu ochrony lub zadań ochronnych parku narodowego, rezerwatu, planu ochrony parku krajobrazowego, planu zadań ochronnych lub planu ochrony Natura 2000;
- prowadzenia akcji ratowniczej;
- stanowiących złomy lub wywroty usuwanych przez:
  - jednostki ochrony przeciwpożarowej, wojsko, właścicieli urządzeń przesyłowych, zarządców dróg, linii kolejowych, gminne lub powiatowe jednostki oczyszczania itp.,
  - inne osoby, po przeprowadzeniu oględzin przez organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa, potwierdzających, jest to złom lub wywrot;
- należących do gatunków obcych

- usuwane z obszarów położonych między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, z wału przeciwpowodziowego i terenu w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału - w przypadku, gdy usunięcie drzewa jest nakazane decyzją wydaną przez starostę lub dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej na podstawie ustawy - Prawo wodne;
- utrudniające widoczność sygnalizatorów i pociągów, a także utrudniające eksploatację urządzeń kolejowych albo powodujące tworzenie na torowiskach zasp śnieżnych - w przypadku, gdy usunięcie drzewa jest nakazane decyzją wydaną przez starostę na podstawie ustawy o transporcie kolejowym;

Usuwanie przez osoby fizyczne na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą

- Obowiązek zgłoszenia zamiaru usunięcia drzewa do organu, który byłby właściwy do wydania zezwolenia, jeżeli obwód pnia drzewa mierzonego na wysokości 5 cm przekracza:
  - 80 cm - w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego;
  - 65 cm - w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego;
  - 50 cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew.

- Organ ma w ciągu 21 dni przeprowadzić oględziny
- W ciągu 14 dni od oględzin organ może wnieść sprzeciw (w drodze decyzji adm.)
- Drzewo można wyciąć, gdy ww. terminie brak sprzeciwu (tj. brak nadania do tego dnia na poczcie przez organ)
- W przypadku nieusunięcia drzewa w ciągu 6 mcy od przeprowadzonych oględzin usunięcie drzewa może nastąpić po dokonaniu ponownego zgłoszenia (art. 83f ust. 4 i nast. uop)

Zezwolenia - kto wydaje

- Co do zasady – organ gminy (wójt, burmistrz, prezydent miasta) - art. 83a ust. 1 uop
- Jeśli drzewo ma być usunięte z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków - wojewódzki konserwator zabytków (art. 83a.1 uop)
- Gdy nieruchomość należy do gminy (z wyjątkiem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu) – starosta (art. 90 uop)
  - W ww. wypadku, gdy jest miast na prawach powiatu i prezydent miasta pełni funkcję starosty – marszałek woj. (art. 90 uop)

Uzgodnienie z RDOŚ

- W niektórych przypadkach organ wydający zezwolenie musi przed wydaniem uzyskać uzgodnienie RDOŚ (83a ust. 2a i nast. uop)
- Uzgodnienie – postanowienie wydane w trakcie postępowania
- Kiedy wymagane:
  - usunięcie drzewa w pasie drogowym drogi publicznej, z wyłączeniem obcych gatunków topoli
  - usunięcie na obszarach objętych ochroną krajobrazową w rezerwacie
- usunięcie na obszarach objętych ochroną krajobrazową w p.n - zamiast RDOŚ - dyr. parku

- Brak stanowiska w ciągu 30 dni, a w przypadku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego - 60 dni = uzgodnienie zezwolenia
- Wydanie zezwolenia bez uzgodnienia jeśli było wymagane = poważny błąd organu, przyczyna uchylecia decyzji, a nawet wznowienia postępowania w spr decyzji ostatecznej (art. 145 § 1 pkt 6 Kpa)

Wniosek o zezwolenie

- Składa:
  - posiadacz nieruchomości – właściciel lub inny posiadacz za zgodą właściciela nieruchomości
  - właściciel „urządzeń przesyłowych” (art. 83 ust. 1-3 uop)
- Treść wniosku – art. 83b uop
- Przy zaskarżaniu zezwolenia – można sprawdzić czy organ wydał je na podstawie prawidłowego wniosku – jeśli nie: argument do odwołania

Postępowanie dowodowe organu

- Organ właściwy do wydania zezwolenia, przed jego wydaniem, ma obowiązek dokonania oględzin w zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych (art. 83c ust. 1 uop)
- W przypadku stwierdzenia, że usunięcie drzewa lub krzewu spowoduje naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych, postępowanie zawieszają do czasu przedłożenia zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do tych gatunków (art. 83c ust. 2 uop)
- Brak dowodów na oględziny w aktach sprawy = wada decyzji – argument do odwołania

Treść zezwolenia

- Art. 83d uop
- M.in.: organ może w nim nakazać wykonanie określonych nasadzeń zastępczych lub przesadzenia drzewa

Opłaty

- Zasada – za usunięcie drzewa pobierane są opłaty, naliczane i pobierane przez organ wydający zezwolenie (art. 84 ust. 1 i 2 uop)
- Jeśli w zezwoleniu był obowiązek przesadzenia drzewa albo wykonania nasadzeń zastępczych - organ odracza termin zapłaty na 3 lata
- Jeżeli przesadzone /posadzone drzewa zachowały żywotność przez 3 lata lub nie zachowały żywotności z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości - opłaty się umarza (jeśli część zachowała żywotność - umarza się częściowo)

Opłaty – zwolnienie (art. 86 uop)

Opłaty nie mają zastosowania:

- gdy brak obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie
- jeżeli usunięcie jest związane z odnową i pielęgnacją drzew rosnących na terenie nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków;
- drzew, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych lub funkcjonowaniu urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 K.c.
- drzew, które zagrażają bezpieczeństwu ruchu drogowego lub kolejowego albo bezpieczeństwu żeglugi;
- drzew w związku z przebudową dróg publicznych lub linii kolejowych;

- drzew usuwanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania innego niż rolnicze, zgodnego z przeznaczeniem terenu, określonym w mpzp lub decyzji wzzt, jeśli obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm nie przekracza:
  - 120 cm - w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
  - 80 cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew
- w związku z zabiegami pielęgnacyjnymi na terenach zieleni;

- drzew, które obumarły lub nie rokują szansy na przeżycie, z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości;
- topoli o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm wynoszącym powyżej 100 cm, nienależących do gatunków rodzimych, jeżeli zostaną zastąpione w najbliższym sezonie wegetacyjnym drzewami innych gatunków;
- jeżeli usunięcie wynika z potrzeb ochrony roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową lub ochrony siedlisk przyrodniczych;
- usuwania z grobli stawów rybnych;

- jeżeli usunięcie jest związane z regulacją i utrzymaniem koryt cieków naturalnych, wykonywaniem i utrzymaniem urządzeń wodnych służących kształtowaniu zasobów wodnych oraz ochronie przeciwpowodziowej w zakresie niezbędnym do wykonania i utrzymania tych urządzeń;
- drzew usuwanych z terenu poligonów lub placów ćwiczeń, służących obronności państwa.

Zwolnienie z opłat a nasadzenia następcze

- Jeśli dla ww. drzew wydanie zezwolenia było uzależnione od przesadzenia albo wykonania nasadzeń zastępczych, a przesadzone albo posadzone drzewo nie zachowało żywotności po 3 latach, z przyczyn zależnych od posiadacza nieruchomości, organ nakłada ponownie w drodze decyzji obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych
- W przypadku niewykonania nasadzeń zastępczych stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Pielęgnacja (albo „pielęgnacja”)

- Prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie, z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu, przeprowadza się w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom.
- Ogólny przepis – brak szczegółów (MŚ może wydać rozporządzenie), brak kar wg uop

Prace w koronie drzewa (art. 87a ust. 2 i nast.uop)

- Dla drzew, których usunięcie wymaga zezwolenia: prace w obrębie korony drzewa nie mogą prowadzić do usunięcia gałęzi w wymiarze przekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, chyba że mają na celu:
  - usunięcie gałęzi obumarłych lub nadłamanych;
  - utrzymywanie uformowanego kształtu korony drzewa;
  - wykonanie specjalistycznego zabiegu w celu przywróceniu statyki drzewa (npdst dokumentacji, w tym fotograficznej, wskazującej na konieczność jego przeprowadzenia (dokumentację przechowuje się 5 lat))

Nadmierne usuwanie gałęzi

- Usunięcie gałęzi w wymiarze pow. 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, w celu innym niż ww. = uszkodzenie drzewa
- Usunięcie gałęzi w wymiarze pow. 50% korony w celu innym niż ww. = zniszczenie drzewa
- Czyny te są zagrożone karą z art. 88 uop

Fot. A.Brzezińska

